

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIB-23/16-B

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Základní umělecká škola Bohuslava Martinů, Havířov - Město, Na Schodech 1, příspěvková organizace
Sídlo	Na Schodech 256/1, Havířov - Město, 73601
E-mail právnické osoby	zus.b.martinu@volny.cz
IČ	62331663
Identifikátor	600003965
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastoupená	Ing. Václavem Horským, ředitelem školy
Zřizovatel	Moravskoslezský kraj
Místo inspekční činnosti	Havířov, Na Schodech 1 a 2, Sadová 29, Aloise Jiráskova 2 a U Stadionu 2b
Termín inspekční činnosti	12. - 14. a 18. leden 2016

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní uměleckou školou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Základní umělecká škola Bohuslava Martinů, Havířov – Město, Na Schodech 1, příspěvková organizace (dále „ZUŠ“ nebo „škola“), poskytuje základy uměleckého vzdělání v hudebním, výtvarném, tanečním a literárně-dramatickém oboru. Kromě svého kmenového sídla má

poměrně velkou síť dalších pracovišť v Havířově (Na Schodech 257/2, Generála Svobody 284/16, Moravská 497/29, Sadová 233/29, Aloise Jiráka 1519/2, Frýdecká 452/37, Mládežnická 1564/11, U Stadionu 1325/2b) a Školní 419/2 Těrlícko.

Celkový počet žáků ZUŠ je za poslední tři školní roky spíše kolísavý. (viz tabulka) Nejlépe je stabilizovaný taneční obor, u literárně-dramatického oboru se počet žáků snižuje. Nejvyšší povolený počet 1200 žáků není překročen.

		Počet žáků ve školním roce		
		2013/2014	2014/2015	2015/2016
Obor	Hudební	656	678	652
	Výtvarný	286	226	256
	Taneční	115	110	115
	Literárně-dramatický	19	16	15
	Celkem	1 076	1 030	1 038

V letošním školním roce je zařazeno v hudebním oboru: hra na klavír 180 žáků, elektronické klávesové nástroje 13 žáků, akordeon 3 žáci, housle 33 žáků, violoncello 2 žáci, kytaru 97 žáků, zobcovou flétnu 85 žáků, příčnou flétnu 16 žáků, hoboj 4 žáci, fagot 1 žák, klarinet 10 žáků, saxofon 13 žáků, trubku 10 žáků, lesní roh 1 žák, pozoun 1 žák a na bicí nástroje 23 žáků. Ve sborovém zpěvu je vyučováno 11 žáků a v sólovém zpěvu 149 žáků. Vzdělávání v tanečním oboru je zaměřeno na pohybovou tvorbu a v literárně-dramatickém oboru na dramatickou a slovesnou tvorbu. Ve výtvarném oboru je, mimo komplexní výtvarnou tvorbu, zaměřeno i na fotografii.

Hodnocení podmínek k realizaci vzdělávacích programů

Ředitel školy působí ve vedení ZUŠ od 1. ledna 2013. Protože nesplňuje kvalifikační předpoklady pro výkon funkce ředitele základní umělecké školy, zahájil studium na Církevní konzervatoři v Opavě. V současné době je ve 2. ročníku studijního zaměření „řízení sboru“. Kvalifikační studium pro ředitele škol a školských zařízení ukončil v červnu 2013.

Hlavním úkolem ředitele bylo finančně stabilizovat školu prostřednictvím ustáleného počtu žáků, zlepšit materiální zabezpečení vzdělávání a stabilizovat pedagogický sbor. Na řízení ZUŠ se podílí ředitel a jeho zástupkyně, dále vedoucí ekonomického úseku a vedoucí správních zaměstnanců. Vymezené kompetence a povinnosti jednotlivých skupin všech pracovníků jsou jasně stanoveny v pracovních náplních a v aktualizovaném organizačním řádu. Tento dokument se v několika případech odvolává na pracovní řád, který však škola nemá vypracovaný. Spolupráce s poradními a metodickými orgány školy (pedagogická rada, umělecká rada, skupiny jednotlivých oddělení) je ve škole spíše formální. Ze zápisu z jednání pedagogické rady vyplývá, že tento poradní orgán ředitele ZUŠ sice projednává oblasti týkající se vedení povinné dokumentace školy a naplňování učebních dokumentů, ale nepřijímá dostatečná opatření. Ve vzorku třídních knih (taneční a výtvarný obor) chyběly údaje o žácích (ročník, věk). Výuka dle údajů „probíhala“ v některých případech i během podzimních prázdnin a státních svátků. Někteří žáci výtvarného oboru byli při přijímání chybně zařazováni do I. či II. stupně základního vzdělávání. Analýzou školní matriky bylo zjištěno, že u některých žáků nejsou vyplněny povinné údaje (rodné číslo, státní občanství, datum zahájení vzdělávání, místo trvalého pobytu). U většiny katalogů o průběhu vzdělávání výtvarného oboru, částečně u hudebního oboru, chybí kontrola ředitele školy. Kontrolní systém je nastaven pouze formálně, zápisy z provedených kontrol jsou vedeny výjimečně. Tyto výše popsané skutečnosti zpochybňují důvěryhodnost dokumentace a snižují efektivitu

prováděných kontrol. Vzhledem k uvedeným faktům lze vyvodit, že ředitel nedostatečně plní svoji řídicí a kontrolní činnost ve vztahu ke vzdělávacímu procesu.

Personální podmínky školy jsou z hlediska kvalifikovanosti učitelů velmi dobré. (viz tabulka) Ředitel ZUŠ u tří učitelů uznal v souladu s legislativou předpoklad splnění odborné kvalifikace z důvodu, že jsou výkonnými umělci. Jeden vyučující získal příslušnou odbornou kvalifikaci v jiném vyučovacím jazyce než českém. Povinnost prokázat znalost českého jazyka zkouškou do termínu inspekční činnosti nesplnil. Čtyři vyučující, včetně ředitele, si dokončují požadované vzdělání na příslušných školách.

Nejvyšší dosažené vzdělání ve vyučovaném uměleckém oboru

Obor	Počet pedagogů	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Hudební	43	0	0	1	1	28	2	9	1	1	0
Taneční	2	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0
Výtvarný	7	0	0	0	0	0	0	6	0	1	0
Literárně-dramatický	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1

Poznámka: sloupec 1 – 10 obsahuje počet učitelů

- 1 – Střední s maturitou jiného zaměření
- 2 – Střední odborné s maturitou a s příslušným zaměřením (bez pedagogického minima)
- 3 – Střední odborné s maturitou, studující konzervatoř
- 4 – Konzervatoř maturita
- 5 – Konzervatoř absolutorium
- 6 – Pedagogická či filozofická fakulta – HV, VV
- 7 – Universita či akademie múzických (výtvarných) umění (další srovnatelné VŠ) případně doplněné akreditovaným pedagogickým studiem
- 8 – Vysoká škola jiného zaměření, studující konzervatoř
- 9 – Kvalifikace uznaná ředitelem školy na základě umělecké praxe
- 10 – Jiné (odpovídající charakteristice vyučovaného oboru)

V hudebním oboru ředitel efektivně využívá při stanovení pracovních úvazků příslušnou nástrojovou profilaci pedagogů. Převážná většina v hudebním oboru vyučuje hru na nástroj, který vystudovali anebo jemu příbuzný. Pokud zajišťuje výuku vyučující s jiným nástrojovým zaměřením, děje se tak s přihlédnutím k jeho instrumentálním schopnostem. Více jak polovina pedagogů učí na částečný pracovní úvazek. Poněkud zarážející je vysoká obměna učitelů. Za poslední tři školní roky přišlo 21 nových pedagogů (40 %). Složení je 24 mužů a 29 žen. I když věková hranice je u některých vyučujících vyšší, věková struktura sboru je perspektivní. (viz tabulka)

Věková struktura pedagogického sboru

do 29 let	30-49 let	50-59 let	60-69 let	70 let a více
16 učitelů	21 učitelů	9 učitelů	4 učitelé	3 učitelé

Začínajícím a novým vyučujícím je poskytována odpovídající metodická pomoc uvádějícími učiteli. Do dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků jsou vyučující aktivně zapojováni. Výběr vzdělávacích aktivit vychází zejména z jejich zájmu. Ředitel tuto formu vzdělávání podporuje. Skutečnost, že většina vyučujících působí jako aktivní umělci, se pozitivně promítá do jejich pedagogické a umělecké kvality. Sedm vyučujících si rozšiřuje vzdělání na příslušných vysokých školách.

Hudební obor je vyučován na devíti místech. Část míst poskytovaného vzdělávání se nachází v místních základních školách, kde výuka probíhá v běžných třídách. Učitelé mají k dispozici klávesové nástroje nebo pianino a další potřebné zázemí. Podstatná část výuky probíhá v sídle školy (Na Schodech 1 a 2). Obě budovy jsou původem z 50 let, jsou udržovány a pravidelně vylepšovány (výměna oken, oprava podlah atd.). Učebny jsou dostatečně prostorné pro individuální výuku, vybaveny jsou jedním až dvěma pianiny, starším, ale funkčním nábytkem. Z důvodu zvukového odhlučnění je umístěna učebna bicích nástrojů ve sklepních prostorách. Zde má odpovídající zázemí i nástrojové vybavení včetně melodických bicích nástrojů. Další rozsáhlejší pracoviště je na ulici Sadová, kde je vybavená učebna hudební teorie a jednotlivých nástrojů. K dispozici je klimatizovaný koncertní sál

pro 120 sedících posluchačů, vybavený dvěma koncertními křídly, bicí soupravou, osvětlovací a reprodukční technikou. V suterénu se nachází učebna zpěvu a klavíru a dále zkušebna ansámblů. Toto spojení není optimální. Učebna zpěvu nemá v rámci sníženého podhledu potřebnou akustiku a dostatečnou ventilaci.

Výuka tanečního oboru probíhá na dvou pracovištích U Stadionu 2b a Na Schodech 2. Na druhém pracovišti taneční sál neumožňuje vyučovat větší počty žáků ve skupinách a choreografie vyžadující větší prostor. Obě učebny jsou vybaveny speciální taneční podlahou, zrcadly, madly a reprodukční technikou. Mají potřebné zázemí, včetně sprch.

Výtvarný obor je většinou vyučován na pracovišti Aloise Jiráska 2. Zde má potřebné zázemí, čtyři prostorné ateliéry malby, kresby, grafiky, jednu modelovnu s hrncářským kruhem. Vybavenost zahrnuje dostatek stojanů, kreslicích potřeb včetně úschovných prostor. Součástí objektu je i prostorná galerie, kde probíhají výstavy prací žáků, pedagogů i hostujících umělců. Na kulturním programu vernisáží se podílejí žáci hudebního oboru, doprovodné slovo zajišťují žáci literárně-dramatického oboru. Na Sadové 29 je ateliér fotografie, vybavený fotokomorou pro mokrý proces a provizorně zřízeným foto studiem. Tyto prostory jsou pro stanovený počet žáků nedostatečné, stejně jako materiální zázemí pro práci s digitální fotografií. Limitujícím prvkem kvalitní práce je zejména malý monitor s nedostatečným rozlišením. Doplnit je třeba i programové vybavení.

Literárně dramatický obor je vyučován rovněž na Sadové 29, jedná se o učebnu bez speciální úpravy. Žáci si sami vyrábí rekvizity pro jeho činnost, k dispozici je fundus kostýmů. V současné době se chystá úprava komplexu v objektu Aloise Jiráska 2.

Zásady bezpečnosti žáků škola zakotvila ve školním řádu. Se základními pravidly bezpečného chování jsou žáci seznamováni na začátku školního roku a průběžně během školního roku. Na základě údajů z předložené dokumentace o bezpečnosti a ochraně zdraví a fyzickou kontrolou nejrizikovějších prostor školy přístupných žákům, provedenou za přítomnosti ředitele školy, nebyly zjištěny závady, které by ohrožovaly život nebo zdraví žáků. Pro snížení rizika úrazu bylo doporučeno provést ve škole jednou ročně cvičnou evakuaci nebo cvičný požární poplach, opatřit skleněné dveře ochranou folií, u topných těles ústředního topení doplnit ochranné kryty. Školení zaměstnanců, revize a opravy technických zařízení zajišťoval ředitel odborně způsobilou osobou. Bezpečnost žáků při akcích pořádaných školou byla zajišťována individuálními opatřeními přijímanými školou. Pro evidenci úrazů žáků škola vede knihu úrazů. Za sledované období školního roku 2014/2015 a 2015/2016 k termínu inspekční činnosti se ve škole nestaly žádné úrazy žáků.

Žáci s potřebnými předpoklady jsou přijímáni na základě vykonání přijímací zkoušky. Zkušební komise se řídí stanovenými kritérii. ZUŠ vychází vstříc možnostem a potřebám žáků a rodičů (vstřícnost při sestavování rozvrhu žáků s přihlédnutím k jejich věku, rodinným podmínkám, vzdálenosti místa bydliště, časové návaznosti výuky hlavního nástroje a přiřazených předmětů). Umožňuje zákonným zástupcům přímou účast ve výuce jejich dětí. Poskytuje odborné rady a pomoc při domácí přípravě. Ředitel školy umožňuje případným zájemcům z řad žáků, na základě žádosti jejich zákonných zástupců, zapůjčení hudebních nástrojů.

Zahajovací statistický výkaz o základní umělecké škole (S 24-01) dle stavu k 30. září letošního školního roku (dle něhož se přidělují škole finanční prostředky ze státního rozpočtu) byl zpracován a odeslán na příslušná místa včas. Srovnáním počtu vykázaných žáků s údaji v dokumentaci školy bylo prokázáno, že bylo (mimo ročníkových nesrovnalostí) v hudebním oboru celkově vykázáno o 3 žáky méně a ve výtvarném oboru o 2 žáky méně. V tanečním a literárně-dramatickém oboru celkový počet žáků odpovídal skutečnosti. Škola tak předala nesprávné údaje z dokumentace školy krajskému úřadu.

Hodnocení finančních podmínek školy pro realizaci ŠVP bylo posuzováno na základě výkonových a ekonomických ukazatelů za uzavřený rok 2014 a neuzavřený rok 2015. Škola hospodařila s finančními prostředky poskytnutými ze státního rozpočtu na přímé výdaje na vzdělávání, s účelovými státními prostředky na rozvojové programy vyhlášené Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, s mimořádnými příspěvky na provoz od zřizovatele, s finančními příspěvky od Statutárního města Havířov a s vlastními příjmy z hlavní činnosti a doplňkové činnosti. Z prostředků státního rozpočtu škola hradila zejména mzdové výdaje a související zákonné odvody, ostatní osobní náklady, částečně výdaje na učební pomůcky a na další vzdělávání pedagogických pracovníků. Ve výroční zprávě za školní rok 2014/2015 škola uvedla, že pro toto období vyčlenila částku 150 000 Kč. Dle předložené dokumentace ředitelem ZUŠ bylo z této částky použito pouze cca 11%.

Účelově přidělené finanční prostředky od zřizovatele byly použity v roce 2014 na částečné pokrytí nákladů spojených se zajištěním přechodu na nový systém správy majetku a v roce 2015 na zabezpečení účasti dětského pěveckého sboru na festivalu „Světlo pro Lidice“. Statutární město Havířov školu podporuje v mimoškolních aktivitách každoročními finančními příspěvky. V roce 2014 škola z prostředků města financovala „Výtvarnou dílnu Havířov 2014“, výjezdy žáků na plenéry a soustředění v ČR, výjezd tanečního orchestru a sólistů do partnerského města Omiš v Chorvatsku a v roce 2015 výjezd tanečního orchestru do partnerského města Zagorje ob Savi ve Slovinsku. Neinvestiční výdaje na provoz škola hradila z vlastních zdrojů. V doplňkové činnosti škola získává prostředky z pronájmu učeben a z kurzů pro dospělé. V hodnoceném období škola pořídila fagot z vlastních zdrojů fondu reprodukce investičních prostředků.

Při ZUŠ B. Martinů pracuje Klub rodičů a přátel školy, jehož posláním je podporovat činnost ZUŠ po stránce organizační i finanční. Spolupráce s ním pomáhá zabezpečit a rozvíjet řadu akcí školy a přispívá k jejich zkvalitnění. Například výjezdy žáků na soutěže, zahraniční pobyty, soustředění, organizace plesu školy, absolventských koncertů, akademií apod. Úspěšně se rozvíjí spolupráce se základními uměleckými školami Moravskoslezského kraje formou společných koncertů, výměnou materiálů i pedagogických zkušeností. Také s Církevní konzervatoří v Opavě je spolupráce školy na velmi dobré úrovni, kromě společných koncertů žáci konzervatoře vykonávají v ZUŠ pedagogickou praxi. Spolupráce s Ostravskou univerzitou – fakultou umění, mimo společné koncerty, přináší možnost získávat pro školu nové kvalifikované pedagogy. V rámci průzkumu hudebnosti škola úzce spolupracuje s mateřskými školami. Spolupráce se základními školami, kde má ZUŠ další místa poskytovaného vzdělávání, spočívá v metodické pomoci při školních exkurzích. Dlouholetá a oboustranně prospěšná je spolupráce s vedením Magistrátu města Havířov. Žáci ZUŠ velmi často vystupují na nejrůznějších kulturních akcích města. Zajišťují rovněž kulturní program na akcích různých příspěvkových i neziskových organizací s cílem zvýšit povědomí o škole. Nově se vyvíjí spolupráce ZUŠ s volnočasovou institucí Moravskoslezská Sinfonietta, kterou založili studenti vysokých škol, věnující se orchestrální hře na profesionální úrovni. Ke spolupráci si mimo jiné přizvala také Pěvecký sbor Meandry ZUŠ Bohuslava Martinů.

Velmi dobré personální, materiální (mimo zázemí výtvarného oboru pro práci s fotografií) a finanční podmínky tvoří potřebné předpoklady pro základní umělecké vzdělávání. V oblasti řízení ZUŠ, zejména v kontrolní činnosti ředitele školy, se projeví nedostatky, které mají negativní dopad na vedení dokumentace školy.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Vzdělávání žáků probíhá od 1. září 2012 podle Školního vzdělávacího programu Základní umělecké školy Bohuslava Martinů Havířov s motivačním názvem „Svoboda myšlení a svoboda projevu – bez toho žádný umělec nemůže ani existovat ani tvořit“. Je vypracován podle Rámcového vzdělávacího programu pro základní umělecké vzdělávání. Na základě doporučení z inspekčního zjištění v roce 2013 byly odstraněny nedostatky, do kterého byly doplněny hodinová dotace a vzdělávací obsah předmětu Výtvarná kultura, studijní zaměření Tvůrčí fotografie a nepovinný předmět Figurální kresba, jehož očekávané výstupy jsou pro všechny ročníky zpracovány án blok. Analýzou tohoto dokumentu bylo zjištěno, že studium sborového zpěvu je vypracováno pouze jako volitelný předmět a ne jako studijní zaměření. U některých studijních zaměření je v tabulce uveden předmět „Komorní hra“, u hry na klavír a akordeon je uveden předmět „Komorní a souborová hra“. Doporučujeme sjednotit názvosloví, doplnit pro příslušné nástroje název „orchestrální hra“ a u této výuky lépe specifikovat ročníkové výstupy. Celkově chybí dokumentu přehlednost, zřetelnost a korekce textových částí. Dále doporučujeme dopracovat oblast vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, zejména týkající se sociálně znevýhodněných a dát do souladu platnost dokumentu s Rámcovým vzdělávacím programem. Podle tohoto dokumentu jsou vzdělávání žáci přípravného studia, 1. až 4. ročníku základního studia I. a II. stupně. Ve zbývajících ročnících jsou žáci vzdělávání dle stávajících platných učebních dokumentů pro základní umělecké vzdělávání.

Vzdělávání žáků je po stránce organizační velmi dobře zabezpečeno v hudebním a tanečním oboru, kde předmětová skladba výuky a její časová dotace odpovídá platným učebním dokumentům. V literárně-dramatickém oboru není u žáků dodržena předmětová a časová skladba. Ve výtvarném oboru předmětová skladba výuky a její časová dotace odpovídá platným učebním dokumentům. Ve studijním zaměření Tvůrčí fotografie však není dodržen počet žáků ve skupině, jak si škola stanovila ve školním vzdělávacím programu.

Hospitační činnost proběhla v hudebním, tanečním a výtvarném oboru. Byla zaměřena na hodnocení podpory rozvoje osobnosti žáků a utváření klíčových kompetencí základního uměleckého vzdělávání.

V **hudebním oboru individuální a skupinové výuky** (hra na bicí nástroje, trubku, elektrické klávesové nástroje, kytaru, elektrickou kytaru, housle a zpěvu) uplatňovali vyučující převážně efektivní metody a formy práce. Značnou pozornost věnovali začínajícím žákům, se zřejmou snahou položit kvalitní základy pro jejich další vzdělávání. Vytváření a upevňování základů hry na hudební nástroje bylo systematické, důsledné a vhodně doplněné ukázkovou hrou učitele. Vyučující důsledně dbali na detailní dopracování všech složek studovaných uměleckých skladeb. Důsledkem toho byly velmi dobré výkony žáků ve sledované výuce. Všichni učitelé byli zkušení pedagogové, kteří vedli hodiny se značným nadhledem a s respektem k zájmu žáků, což se projevovalo vhodným výběrem studovaných skladeb. Značně vyspělý projev předvedli žáci ve hře na housle a bicí nástroje, jejichž hra snesla přísná měřítka. Žáci ve sledované výuce měli prokazatelně zvládnuty výstupy minulého ročníku a jsou svými pedagogy cíleně vedeni k získávání znalostí a dovedností v odpovídajícím ročníku tohoto školního roku. Hodnocení v závěru sledovaných hodin přímého pedagogického působení na žáka bylo u většiny pedagogů vedeno s akcentem na pozitiva. Zdůvodněné hodnocení bylo zařazeno jen výjimečně stejně jako relaxační část. Sledovaná výuka předmětu **hudební nauka** byla u obou vyučujících zaměřena na opakování učiva. U začínající učitelky byla vedena převážně v teoretické rovině, hlasový rozvoj propojený s intonační představivostí byl opomenut. Evidentně chybělo smyslové poznání žáků propojené s praktickým uplatněním, rovněž tak u poslechové části při opakování života a díla významných českých skladatelů (např. znalosti tónové odlišnosti hudebních nástrojů).

Výuka zkušené učitelky byla vedena efektivně, systematicky a jednotlivé prvky byly propojeny s praktickým poznáním. Hospitovaná kolektivní výuka předmětu *komorní hra* (Taneční orchestr Z. Bittmara) probíhala ve tříhodinovém bloku. V třídní knize jsou zapsáni dva učitelé, přičemž jeden si plní v této výuce minimální týdenní rozsah přímé pedagogické činnosti. I když byl přítomen po celou dobu výuky, do vzdělávání žáků jako dirigent byl zapojen pouze jednu vyučovací hodinu. Tento pedagog vedl vzdělávací proces přehráváním skladeb, které již dříve zazněly při veřejných produkcích. Dostatečnou pozornost nevěnoval opravám chyb, intonačním nepřesnostem a dynamickému propracování. Chyběla práce s chybou. K celkově nepříznivému dojmu přispěla i značná nekázeň žáků, obzvláště při řešení vzniklých technických problémů u některých nástrojových skupin či jednotlivce. Úroveň interpretovaných skladeb byla na nižší úrovni. Na práci nekvalifikovaného učitele byla zřejmá jeho minimální pedagogická zkušenost a neznalost specifík hudebních nástrojů. Druhý vyučující pracoval se žáky systematicky a erudovaně nacvičoval novou skladbu. Žákům dával přesné pokyny, neopomíjel práci s chybou. Ti prokazovali ovládnutí hudebních nástrojů na úrovni příslušného ročníku, dále určitou schopnost reagovat na gesto dirigenta a realizovat notový zápis bez větších chyb.

V *tanečním oboru* neměly všechny sledované hodiny vždy jasně stanoven cíl výuky. Ve většině případů to vyplynulo až v průběhu lekce. Formy a metody vyučujících byly výrazně odlišné, do způsobu výuky se promítala odborná profilace jednotlivých učitelů. V případě jedné vyučující (nemá vystudovaný příslušný umělecký směr) šlo o aerobní techniku se zaměřením na „silové“ cvičení. Lekce postrádaly taneční prvky a taneční kreativita nebyla patrná ani v hodinách taneční praxe, kde šlo převážně o gymnastické sestavy zaměřené na zvyšování kondice. Výuka byla minimálně zaměřená na všestranný taneční rozvoj, který má škola deklarovaný ve svém vzdělávacím programu. Vzdělávání u druhé pedagožky bylo v souladu s principy tanečních technik, které jsou zapracovány do ročníkových výstupů. Hodiny byly vedeny odborně správně s cílem rozvíjet přirozené taneční dispozice. Tyto hodiny byly realizovány ve spolupráci s korepeticí, která byla rytmickou oporou všem žákům. Reprodukovaná hudba, využívaná v převážně většině hodin tanečního oboru, odpovídala charakteru tanečních disciplín i zvolené technice. Obě vyučující byly velmi dobrým názorným příkladem pro žáky. Odborná terminologie byla využívána přiměřeně věkové skupině žáků i vyučovaným předmětům. Ve věkově smíšených skupinách nebyla dostatečně zřejmá diferenciací učiva, k přetěžování žáků však nedocházelo, vyučující volila spíše méně náročnou učební látku. Hodnocení výuky bylo průběžné a časté, což bylo pro žáky motivující, stejně jako výrazně individualizační metody uplatňované především v hodinách aerobního cvičení.

Sledovaná výuka *výtvarného oboru* ve třídách smíšených ročníků základního studia I. a II. stupně byla silně individualizovaná. Žáci zpracovávali zadané téma dle vlastní fantazie, jejíž rozvoj byl vyučujícími podněcován, a hledali nejvhodnější výtvarnou techniku, která by výrazově podpořila zpracovávané téma. Dle svého věku a délky vzdělávání ve výtvarném oboru mají žáci osvojeny základní i náročnější výtvarné techniky a postupy, včetně olejomalby. Žáci jsou vedeni k čistotě své tvorby a dokončování výtvarných prací. Průběžné výsledky žáků byly vyučujícími hodnoceny. Žáci byli zapojeni i do vzájemného hodnocení a sebehodnocení, kdy jednoduchým způsobem obhajují jejich výtvarné řešení námětu. V průběhu vzdělávání byly vhodným způsobem, s ohledem na dané téma a tvorbu, aplikovány informace z teorie a dějin výtvarného umění. Rovněž bylo dbáno na psychohygienu žáků, pozitivní klima a respektující vzájemné vztahy.

Průběh vzdělávání ve sledované výuce měl celkově požadovanou úroveň. V hudebním oboru (předmět hudební nauka a komorní hra) a tanečním oboru vykazovala výuka u části učitelů nižší úroveň vzdělávání.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu k vzdělávacím programům

Cílem školy je dosáhnout co nejlepších výsledků podle individuálních schopností jednotlivých žáků. Výsledky vzdělávání jsou průběžně sledovány a vyhodnocovány. Jako důležité indikátory v tomto směru slouží výkony žáků na veřejných vystoupeních, koncertech a postupových zkouškách. Žáci všech oborů se pravidelně zapojují do různých regionálních soutěží, mezinárodních soutěží a soutěžních přehlídek základních uměleckých škol, vyhlášených Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy České republiky. Zejména žáci hudebního oboru dosahují i v celostátních kolech vysoká ocenění. Rovněž tak žáci tanečního oboru bývají úspěšní na soutěžích se zaměřením na aerobik. Škola věnuje potřebnou pozornost prezentaci studijních výsledků svých žáků. Její bohatá kulturní činnost, která přesahuje i regionální působnost, představuje veřejnou kontrolu práce ZUŠ. Jsou to sólové výkony žáků, vystoupení různých souborů školy, vernisáže atd. Mimořádného výsledku dosáhla žákyně ve hře na klavír, která v roce 2013 vystoupila s Janáčkovou filharmonií Ostrava.

Dále úspěšnost potvrzuje nízký počet žáků, kteří předčasně zanechávají studia bez absolvování uceleného vzdělávacího stupně. Mimo přirozený úbytek starších žáků je jejich ročníková struktura vyvážená. To částečně neplatí u literárně-dramatického oboru, kde je v letošním školním roce vyšší procento žáků (33 %) studujících v ZUŠ prvním rokem.

Přestože prioritním cílem ZUŠ není příprava žáků ke studiu na uměleckých školách, bývají její žáci pravidelně úspěšní při talentových zkouškách. Zejména žáci výtvarného oboru pokračují v dalším uměleckém studiu na středních a vysokých školách. Za poslední tři školní roky bylo šest žáků hudebního oboru přijato na konzervatoř.

Výsledky vzdělávání žáků mají dlouhodobě odpovídající úroveň.

Závěry

ZUŠ má vytvořeny velmi dobré podmínky k realizaci vzdělávacích programů. Celkově velmi dobré materiální podmínky a finanční prostředky tvoří potřebné předpoklady pro základní umělecké vzdělávání. I když v současné době si čtyři vyučující, včetně ředitele ZUŠ, dokončují požadované vzdělání, pedagogický sbor je perspektivní. Organizace vzdělávání je velmi dobře nastavena, což neplatí v literárně-dramatickém oboru. Ve sledované výuce byly vyučujícími voleny efektivní metody práce, které měly pozitivní vliv na umělecký rozvoj žáků a jejich výsledky vzdělávání. To z části neplatilo v kolektivní výuce hudební nauky a v komorní hře hudebního oboru a v tanečním oboru. Žáci se aktivně zapojují do různých soutěží, úspěšně reprezentují ZUŠ v místech svého působení a při talentových zkouškách na vyšší typ škol.

Slabší stránkou školy je vyšší fluktuace žáků v literárně-dramatickém oboru a nedostatečné materiální i prostorové zázemí pro vzdělávání žáků výtvarného oboru ve studijním zaměření Tvůrčí fotografie.

Rizika byla zjištěna ve vedení dokumentace školy, naplňování hodinové dotace a předmětové skladby v literárně-dramatickém oboru. Tyto zjištěné nedostatky byly částečně zapříčiněny slabší činností pedagogické rady, nedostatečným řízením a kontrolní činností ředitele ZUŠ.

Česká školní inspekce doporučuje úpravu školního vzdělávacího programu, zlepšit činnost poradních a metodických orgánů ZUŠ. V hudebním oboru, ve výuce předmětu Hudební nauka, zařadit u začínající učitelky rovnoměrně hudebně-teoretické i praktické intonační i poslechové činnosti a zvýšenou hospitační činností ověřit zlepšení průběhu vzdělávání.

Ve výuce hry na hudební nástroje, zejména dechové, více zařazovat relaxační část a zdůvodněné hodnocení s upozorněním na pozitiva i negativa s následným návrhem konkrétních postupů řešení a domácí přípravu. Na některých pracovištích mimo kmenové sídlo dát materiální podmínky do souladu s oblastí bezpečnosti.

V období od poslední inspekce v roce 2013 došlo k obměně pedagogického sboru (40 % nových učitelů), odstranění požadovaných nedostatků ve školním vzdělávacím programu a zlepšení materiálních podmínek.

Nedostatky, které vyplývají z textu inspekční zprávy a vyžadují odstranění nebo prevenci:

- a) nebyla dodržena časová dotace a předmětová skladba v literárně-dramatickém oboru,*
- b) nebyl dodržen stanovený počet žáků ve skupině ve výtvarném oboru studijního zaměření Tvůrčí fotografie,*
- c) školní dokumentace o poskytovaném vzdělávání a jeho průběhu nebyla vedena průkazně (třídní knihy),*
- d) nebyly průkazně vedeny údaje o žácích ve školní matrice (katalogy o průběhu vzdělávání žáků),*
- e) při přijímání žáků do příslušného ročníku I. nebo II. stupně vzdělávání nebyla dodržena platná legislativa,*
- f) zahajovací statistický výkaz o základní umělecké škole (S 24-01) dle stavu k 30. září 2015 nebyl zpracován v souladu se skutečností,*
- g) učitel, který získal odbornou kvalifikaci v jiném jazyce než českém, neprokázal do termínu inspekční činnosti znalost českého jazyka zkouškou. Ředitel následně doložil Osvědčení o základní znalosti jazyka českého ze dne 22. ledna 2016, přijal tak bez zbytečného odkladu opatření ke zjištěnému nedostatku a nedostatek odstranil.*

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona požaduje do 30 dnů odstranění nebo prevenci výše uvedených nedostatků a zaslání zprávy o jejich odstranění nebo prevenci.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava 2, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.t@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Zřizovací listina čj. ZL/073/2001 vydaná Moravskoslezským krajem se sídlem v Ostravě v úplném znění ke dni 14. 7. 2015 včetně přílohy č. 1 – vymezení majetku, č. 2 – vymezení doplňkové činnosti a dodatku č. 5 ze dne 25. 6. 2015 – právo hospodaření s nemovitým majetkem včetně přílohy č. 2 – vymezení doplňkové činnosti
2. Jmenovací dekret č.j. MSK 140715/2012/ŠMS ze dne 30. října 2012 s účinností od 1. ledna 2013
3. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 5. ledna 2016

4. Školní vzdělávací program Základní umělecké školy Bohuslava Martinů Havířov s motivačním názvem „Svoboda myšlení a svoboda projevu – bez toho žádný umělec nemůže ani existovat ani tvořit“ platný od 1. června 2015
5. Školní řád ze dne 26. srpna 2013
6. Výkaz S 24-01 o základní umělecké škole podle stavu k 30. září 2015 ze dne 5. října 2015
7. Organizační řád platný od 1. prosince 2015
8. Zápisy z jednání pedagogické rady ve školním roce 2014/2015 a 2015/2016
9. Školní matrika
10. Výkazy žáků a vyučovacích hodin ve školním roce 2015/2016
11. Třídní knihy vedené ve školním roce 2015/2016
12. Rozvrhy hodin všech vyučujících za školní rok 2015/2016
13. Osobní dokumentace všech pedagogických pracovníků ZUŠ
14. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků pro školní rok 2015/2016 ze dne 26. srpna 2015
15. Protokoly o přijímání žáků a komisionálních zkouškách ve školním roce 2014/2015
16. Kniha školních úrazů vedená od 1. 9. 2014 kontrolovány zápisy za školní rok 2014/2015 a 2015/2016 k termínu inspekční činnosti
17. Souhrnná dokumentace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků předložená k termínu inspekce
18. Osnova o poučení pro žáky ZUŠ B. Martinů ze dne 28. 8. 2013
19. Provozní řád školy ze dne 27. 8. 2015 s účinností od 1. 9. 2015 včetně provozního řádu pro vypalovací pec pro výtvarný obor ul. A. Jiráska 2 a Provozní řád sálů tanečního oboru – Na Schodech 2 a U stadionu ze dne 1. 9. 2015
20. Výroční zprávy školy za školní roky 2013/2014 a 2014/2015
21. Hlavní kniha účetnictví za období 01-12/2014 ze dne 9. 3. 2015
22. Údaje o finančním vypořádání dotací poskytnutých ze státního rozpočtu v roce 2014 ze dne 9. 3. 2015
23. Výkaz zisku a ztráty příspěvkové organizace sestavený k 31. 12. 2014 ze dne 9. 3. 2015
24. Inspekční zpráva ze dne 11. listopadu 2013

Poučení

Podle § 174 odst. 10 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na výše uvedenou adresu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Moravskoslezském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Jiří Brauner, školní inspektor

Mgr. Jiří Brauner v.r.

MgA. Stanislava Juchelková, školní inspektorka

MgA. Stanislava Juchelková v.r.

Mgr. Marcela Orságová, školní inspektorka

Mgr. Marcela Orságová v.r.

Bc. Lenka Fulnečková, kontrolní pracovnice

Bc. Lenka Fulnečková v.r.

MgA. Libor Buchta, odborník pro základní umělecké
vzdělávání

MgA. Libor Buchta v.r.

PhDr. Vlastimil Chalupa, odborník pro základní
umělecké vzdělávání

PhDr. Vlastimil Chalupa v.r.

V Brně dne 16. února 2016

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Ing. Václav Horský, ředitel školy

Ing. Václav Horský v.r.

V Opavě dne 23. února 2016